

Yashil

IQTISODIYOT
TARAQQIYOT
va

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 3

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'ssatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 796 sahifa.

E'lom qilishga 2024-yil 30-martda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbanov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinosari

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori

Xudoqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxanova Guinora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinosari

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Uteyev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokururasi boshqarma boshlig'i o'rinosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokururasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokururasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Экологические и альтернативные заполнители для бетона в условиях Узбекистана.....	10
Акрамов Хуснитдин Ахрарович, Тохиров Жалолиддин Очилович, Самадов Хомид Самандарович	
Investitsion marketingni rivojlantirish asosida mintaqqa investitsiya jozibadorligini oshirish	16
Ahmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda yashil budjetlashtirish, energiya samaradorligi va issiqxona gazlari emissiyasi.....	22
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Qulliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamanov Alisher	
Development of the Digital Economy as a Trigger of the Economic Growth of the New Uzbekistan.....	28
Luiza Sayfullovna Makhmutkhodjaeva, Umarova Shahnoza Akbarovna	
Oliy o'quv yurtlarida matematik statistikani o'qitishning xususiyatlari.....	34
Shamsiyev Damin Najmuddinovich, Aymatova Farida Xo'razovna	
Turizmda tadbirkorlikning o'ziga xos xususiyatlari	37
Mardonova Dilafruz Kosimovna	
Oziq-ovqat xavfsizligi ta'minoti: O'zbekistonda mayonez importini notarif tartibga solish va ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish istiqbollari.....	41
Muratova Shohista Nimatullayevna, Nomozov Azizbek Xayrulla o'g'li	
Mamlakatimizga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda qimmatli qog'ozlar bozorining o'rni va roli	46
Akramov Azamat Ramziddinovich	
Mamlakatning iqtisodiy va ekologik rivojlanishida elektromobil sanoatini rivojlantirishning ahamiyati	53
Iminov Mahmudjon Azimjon o'g'li	
Hududiy eksport salohiyatini oshirishning marketing strategiyasi.....	60
Jiyamuratov Rustam Nuridinovich	
Turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirish kompaniya moliyaviy barqarorligini ta'minlashning muhim mezoni.....	65
Jo'rayev Behzod Nuraliyevich	
Iste'molchilarni xulq-atvori modellari asosida marketing strategiyalarini shakillantirish.....	70
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	75
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarning o'rni.....	80
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalarni joriy etishning metodologik asoslari.....	84
Quldoshev Asliddin Tursunovich	
Strategik boshqaruvida xususiy kapital samaradorligini baholash.....	89
Nasriyeva Zebiniso A'zam kizi, Mavlyanova Dilobar Maxkamovna	
Mintaqalarni innovatsion rivojlantirish istiqbollari tashkiliy tuzilmalarini takomillashtirishni boshqarish yo'llari	100
Xodjamuratova Gulbaxar Yuldashevna	
Meva-sabzavot eksporti barqarorligini ta'minlashning ekonometrik tahlili	105
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Zarubежный опыт активизации экономической активности домохозяйств.....	111
Бердиев Гайрат Ибрагимович, Маликова Севинч Телман кизи, Люсиков Артемий Александрович	
The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of Uzbekistan.....	116
Abdulla Ibragimov, Keldiyorov Shakhriyor Ilyos O'g'li	

Mintaqada sanoat ishlab chiqarish rivojlanishining kambag' allikni qisqartirishdagi ahamiyati	121
Abdullayev Habibullo Asadulla o'g'li	
Global iqtisodiyot sharoitida islom moliyasi mezon va tartiblarini joriy etishdagi muammolar va yechimlar.....	125
Abduvosidova Gulandom Abdurashid qizi	
Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasida biznes subyektlarini toifalarga ajratish amaliyotining xususiyatlari	131
Akobirova Nodira Najmiddin qizi	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligini innovatsion rivojlanish yo'llari.....	135
Axmedova Nafisa Amirkuddin qizi	
Strategic directions of integration of Uzbekistan into the international hospitality industry.....	140
Bekmurodova Laylo Tursunmamatovna	
Surxondaryo viloyatida parrandachilikni rivojlantirish ko'rsatkichlarini prognozlash va modellashtirish.....	144
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Mamlakatimizda chorvachilik mahsulotlarini yetishtirishning hozirgi holati va uning tahlili.....	149
Talipova Dilfuza Nabiyevna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	154
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Analysis of the Influence of Macroeconomic Indicators on State Budget Tax Revenue	158
Meyliev O. R., Gofurova K.	
Mahalliy budjet xarajatlarini hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri.....	166
Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
Influence of Digital Technologies on Economic Growth of the Republic of Uzbekistan.....	170
Igamberdiyeva Kunduz Ergashevna	
Transmilliy kompaniyalarning tashqi bozorlar uchun marketing strategiyalari va marketing tadqiqotlarini o'tkazish amaliyoti	174
Jo'rayeva Zilola Turobovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	178
Kamilova Iroda Xusniddinovna	
Korxonalarda inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruvi tizimini takomillashtirish	183
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Tijorat banklari faoliyatida onlayn tizimlarining tutgan o'rni va ularning rivojlanishi.....	188
Raxmataliyev Muzaffar Eshdavlatovich	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik faoliyatining ta'sirini baholashning nazariy asoslari	194
Fayziyeva Dilsuz Bahodirovna	
O'zbekiston Respublikasini "yashil" iqtisodiyotga o'tish samaradorligini oshirish.....	200
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li	
Andijon viloyatida kambag' allik darajasini qisqarishiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlar	214
Musaeva Ziyoda Allayarovna	
O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi eksportida marketing muammolari	218
Musyeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazxon Talgatovich	
Respublikamizda parranda bosh sonining hozirgi holati va uning istiqbollari.....	223
Akramova Nargiza Axrорovna	
Menejmentda ishbilarmonlik kommunikatsiyalaridan foydalanishda optimal strategiyalarini qo'llash shart-sharoitlari.....	227
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi	
Raqamlashtirish sharoitida innovatsion faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari	231
Nazarova Latofat Toirjon qizi	
O'zbekistonda masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishdagi muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	235
Nurmuxammedov Matlab Yunusovich	

Davlat aktivlarini samarali boshqarish hamda nazorat qilishni takomillashtirish.....	240
Mirzayev O., Nazarov G'ayrat Olim o'g'li	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	246
O. U. Shomurodov, Z. U. Uroqov, A. T. Ablahatov, A. A. Suyarov, J. S. Urazov	
Methodological Aspects for Branding in Private Schools.....	251
Odilova Sitora Sayfitdin qizi	
Совершенствование процедуры оценки эффективности и результативности расходов государственного сектора.....	256
Олимов Элёр Фазлиддин угули, Искандаров Суннатилло Баҳриддин угули	
Logistika xizmatlari samaradorligini oshirishda blokcheyn texnologiyalardan foydalanish	261
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Markaziy Osiyoda energetika bozorini rivojlantirishning kelgusi istiqboli va imkoniyatlari.....	267
Saidov Mash'al Samadovich, Umarova Irodaxon Nuraliyevna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda sug'urta bozorining innovatsion usullaridan foydalanishning konseptual asoslari	275
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Oliy ta'lilda boshqaruvin strategiyalari va ularni amalga oshirish mexanizmi.....	279
Saidqulova Firuza Farmonovna	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromadlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari	283
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
O'zbekiston Respublikasidagi mavjud suv resurslarining iqtisodiy holati tahlili	288
Shanazarova Gulyora Baxtiyarovna	
Tijorat banklari kredit risklarini kamaytirish yo'llari.....	294
Tulkinova Maftuna Anvarbek qizi	
The use of Intellectual Systems in the Improvement of the Educational Process Management System in Higher Educational Institutions	303
Umarova Dilfuza Rakhmatilla qizi	
Oliy ta'lim tizimida yangi iqtisodiy mexanizmlarni shakllantirish.....	307
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Global iqtisodiy sharoitida moliyaviy hisobotlar auditida muhimlilikni baholashni xalqaro stanadartlar asosida takomillashtirish.....	311
Xasanova Nasiba Tolliboy qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni tashkil etish istiqbollari.....	314
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Oliy ta'lim muassasalarida gibrildi bulut xizmat modelini qo'llash mexanizmini ishlab chiqish	319
Zaripov Bahodir Bobomurod o'g'li	
Роль инвестиций в системе железнодорожного транспорта в Республике Узбекистан	325
Акбарова Лайло Упашевна	
Gidrotexnik inshootlar betonlarini samaradorligini tahlil qilish va oshirish natijalari	330
Asqarov B. A., Karimov M. U., Xolmirzayev S.T., Obidjonov J. T.	
Maxsus iqtisodiy zonalar hududiga jalb etilgan investitsiyalar to'g'risida	334
Davlayev G'olib Ashurovich	
Yangi xizmat turi xizmatlar sohasini innovatsion boshqarishning metodologiyasi	337
Djurayeva Dilnoza Davron qizi	
Mintaqalar innovatsion salohiyatini baholashning uslubiy yondashuvlari.....	343
J. A. Ismatullayev, D. X. O'rino	
Milliy qayta sug'urtalovchilarning xalqaro sug'urta bozoriga kirib borishi va kutilayotgan xavf-xatarlar	348
Jorabayev Jasur Abduraxmanovich	

Moliyavi hisobotning xalqaro standartlari asosida tovarlar auditni natijalarini auditorlik hisobotida aks ettirish tartibi	354
Ibragimov M. M., Ergashev O. F.	
Turistik destinatsiyalarni tashkil etish va rivojlantirishning xorijiy tajribalari	358
Karimov Anvar Aktam o'g'li	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	362
Qurbanov Muxiddin Abdullayevich	
Iqtisodiy xavfsizlikning institutsional tizimini tadqiq etishga uslubiy yondashuvlar.....	367
Mamatov Axmetjon Atajanovich, Allaberganov Zakir Gayibovich	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlari	373
Mamatov Mamajan Axmadijonovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari eksport faoliyatini rivojlantirishning xorij tajribasi.....	380
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Korxonalar raqobatbardoshligini oshirish muammolari va dolzarb vazifalari	386
Musyeva Shoira Azimovna	
Устойчивый и инклюзивный рост: взаимосвязь экономического прогресса с социальным равенством и экологическим управлением	390
Нодирбек Холбаев	
Mintaqalarni investitsion jozibadorligini taraqqiyot strategiyasiga ta'sirini statistik baholash.....	396
Nuriddinov Zufar Akbarovich	
Финансирование каракулеводства: преодоление финансовых вызовов в пустынных регионах Узбекистана	402
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
O'zbekiston investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish.....	408
Oybek Elmuratov	
Intellektual mulkning iqtisodiy mazmuni va tarixiy rivojlanish bosqichlari.....	411
Maxmudova Nargiza Davlyat qizi	
Implementation and use of Digital Technologies in Logistics Abstract.....	416
Kushakova Mamura, Koshakova Mukhlisa Surat qizi	
Innovatsion iqtisodiyot tushunchasining mazmun mohiyati	421
Abduqaxorov Bekzod O'tkir o'g'li	
Raqamlashtirish iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshligini oshirish omili sifatida.....	426
Mamajonova Durdonahon Mamaruzi qizi	
O'zbekistonda tashqi savdoni notarif usullar orqali tartibga solishning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri.....	431
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Инновационные методы переработки горных отходов для экологической устойчивости в Узбекистане	437
Аскаров Бахтиер Аскарович, Собирова Мукаддас Хамидуллаева	
Опыт зарубежных стран по стимулированию производства сельскохозяйственной продукции и перспективы внедрения в Узбекистан.....	442
Холиков Сулаймон Уткир угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda strategik boshqaruv hisobini tashkil qilishning uslubiy jihatlari.....	447
Pardayeva Shahnoza Abdinabiyeva	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishni statistik tahlili.....	452
Sayfullayev Siddik Nosirovich	
Sug'urta tashkilotining innovatsion risklarini baholash.....	457
Sattorov Shoxrux Maxmudjon o'g'li	

Kapital bozori rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari	462
Turdiyeva Uzayda Omirbayevna	
Aadaptivnyi iisкусstvennyi intellekt v upravlenii chelovecheskimi resursami.....	469
Хайдарова Малика Шоқирджановна	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mablag'lardan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi zamonaviy va istiqbolga mo'ljalangan huquqiy asoslarning yaratilganligi to'g'risida.....	478
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
Investitsiya loyihalariiga ta'sir qiluvchi risklarni sifat jihatdan baholash usullarining o'ziga xos xususiyatlari	482
Shaislamova Nargiza Kabilovna	
Tijorat banklari tomonidan investitsion loyihalarni kreditlash tartib va ularni takomillashtirish yo'llari	491
Yunusova Ozoda Anvarjon qizi	
Hududlar iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda soliq salohiyatini oshirishning nazariy jihatlari	498
E. N. Raximov	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	504
Avazov Ilhom Ravshanovich	
Inson resurslarini boshqarishning innovatsion usullarini joriy etish vositalarini ishlab chiqish.....	509
Djuraeva Guzal Shavkatovna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	513
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Korporativ qimmatli qog'ozlar asosida korxonalarни moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribalari.....	517
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
The impact of corporate governance on firm performance and financial stability	524
Muhammadyor Yunusov	
Mintaqalarda kamg'allik darajasini pasaytirish va xorij tajribasidan foydalanish yo'llari.....	537
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash soliq ma'muriyatçiligin samarali tashkil etish yo'llari	541
Mutalova Dilorom Maxamadjanovna, Kenjaboyeva Nigina	
Iqtisodiy savodxonlik hamda tadbirkorlik qobiliyati o'rtasidagi to'g'ri nisbatdagi bog'liqlik munosabatining fundamental asoslari.....	544
Tuxtayeva Muyassar Shovkat qizi	
Korxonalarning bankrotlik riskini baholashning xalqaro modellari.....	550
Umarova Hulkar Umidulloevna	
O'zbekistonda korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirishning xorij tajribasi	555
Do'stova Aziza Qahramonovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida boshqaruv tizimining xususiyatlari.....	559
Iroda Majidova	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning muhim xususiyatlari	565
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shukurov Tohirjon Izzatullo o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing tadqiqotlarini asosiy yo'nalishlari	569
Tuychiyeva Vasila Faxriddin qizi	
"Зелёная экономика" как фактор повышения экономического роста страны.....	573
Тураева Адиба Икрамовна	
Oilada sarf-xarajatlar samarasiga erishishning muhimligi.....	580
Xasanov Rustam Rabimovich	
Aholi farovonlik darajasidagi farqlarni tartiblash yo'nalishlari.....	583
Xasanov Rustam Rabimovich, Turdiyev Zoxidjon Rustamovich	

Совершенствование оценки стоимости объектов недвижимости в Узбекистане на основе зарубежного опыта.....	588
Хомитов К. З., Халилова Л. Ш.	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligida kooperatsiya munosabatlarini rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ahamiyati.....	594
Choriyeva Nigina Kaxramonovna	
Davlat xaridlari tizimini takomillashtirish yo'llari	598
Alimbayeva Sevara Alimbayeva	
Yengil sanoatni rivojlanishida Germaniya tajribasi.....	601
F. Jumaniyazova, G'ułomov Ibroxim Rustam o'g'li	
The efficiency of usage of Islamic finance instruments in security market.....	607
Khasanov Umarbek Begmat ugli	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanishning xorijiy tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari.....	613
Mamasoatoev Dilshod Ravshanovich	
O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini tashkil qilinishining hozirgi holati va muammolari	621
Nutfulloev Tolib G'olib o'g'li	
Mehnat bozorida raqamli texnologiyalardan foydalanish metodologiyasini takomillashtirish	627
Maxammadiyev M. M.	
Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish sharoitida mahsulot tannarxini optimallashtirish asoslari.....	632
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
Elektron pullarni rivojlanirish yo'llari	636
Rustamov Maqsud Suvonqulovich, Egamberganov Mirzabek Odilbek o'g'li	
Zagryaznenie okruжающей среды в Узбекистане: проблемы, причины и пути решения	644
Ишонкулова Феруза Асатовна, Шукров Тимур Умидович	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarini transformatsiyalash modeli orqali takomillashtirish	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyevna	
Land Tax Received From Individuals and its Share in the Budget of the Republic of Uzbekistan	656
Hakimov Feruz Khurshid ugli	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyot va iqlim o'zgarishi bilan bog'liq xarajatlar tahlili.....	659
Isaxonova Ruxshona Muzaffar qizi, Sharapova Mashxura Azadovna	
Qurilish xizmatlari ma'lumotlar tizimini takomillashtirish imkoniyatlari	665
Nurfayziyev Zayniddin Boymurodovich, Nurfayziyev Elyor Zayniddinovich	
Ipotekali kreditlashni rivojlanirishning xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda tatbiq etish yo'llari	670
Turdiev Shaxriddin Erxonovich	
Suv resurslaridan foydalanishda xorij tajribalari	675
Berdiyev Anvar Abdivaliyevich	
Auditda yetarli va mos dalillarni to'plash tartibi	681
Meliyev Isroil Ismoilovich	
"Yashil" iqtisodiyot konsepsiyasining shakllanishi va rivojlanishi	686
Urumbayev Saparbek Samatovich	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishning ustuvor yo'nalishlari	692
Xolmuradov Raxmatilla Ne'matillaevich	
O'zbekiston mahsulotlarining tashqi bozordagi raqobatbardoshligi xususiyatlari va onlayn platformalar	699
Baymuradov Shoxrux Maxmudovich	
Factors affecting investment attractiveness in the global investment landscape.....	704
Otaboev Akhmed Makhsubbek o'g'li, Juliana Juliana, Fazliddin Nasreddinov	

Xalqaro migrantsiyaning O'zbekiston mehnat bozori va inson kapitaliga ta'siri.....	709
Tilabova Kumush Farhod qizi	
ANALIZ I OZENKA EESTSTVENNOGO OSVEЩENIJA POMEЩENIIJ OBRAZOVATEL'NYX UCHREЖDENIJ.....	714
Pirmuhamedova Shaxniza	
Aktyualnye voprosy ukrpleniya doveriya naselenija k bankovskoj sisteme Respubliki Uzbekistan... Ruziboeva Nilufar Tulkin kizi	719
Metodicheskie podkhody k formirovaniyu mechanizmov strategicheskogo upravleniya razvitiem chimicheskoy otрасli.....	725
Bibutova Shaхlo Sa'ydullaeva	
Iqtisodiyotni rivojlantirishda erkin iqtisodiy zonalarni tashkil etishning afzalliklari va muammolari	730
Axmedova Dilbar Buronovna	
Natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirishda sog'lijni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning mohiyati.....	734
Ishmanova Diana Nurmamadovna	
Oziq-ovqat sanoatini tashkiliy-iqtisodiy jihatdan rivojlanti-rishning nazariy asoslari	737
Muxtorova Madina Azamat qizi	
Ipoteka kreditlari sohasidagi islohotlar va kelajakdagi istiqbollar	741
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari	746
Yodgorova Xalima To'lqinovna	
Budjet ijrosini samarali ta'minlashda davlat xaridlarining ahamiyati.....	752
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li, Fayzullayeva Zilola Ravshanovna	
Aholi sog'ligi – milliy boylikning tarkibi va jamiat taraqqiyotining muhim shartidir.....	763
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari: hisob siyosati.....	769
Rizayev Nurbek Kodirovich, Mamatova Charos Shavkiddinovna	
Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsion muhitning o'rni	778
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Davlat ishtirokidagi korxonalarda korporativ ijtimoiy mas'uliyat ("Rossiya temir yo'llari" OAJ misolida).....	784
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Saidqulov Avazbek Botirqul o'g'li	
Raqamli transformatsiyaning O'zbekistonning investitsion jozibadorligiga ta'siri	790
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Markabayeva Jansaya Aybek qizi	

TURIZMDA TADBIRKORLIKNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Mardonova Dilafruz Kosimovna

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Samarqand filiali tayanch doktoranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada turizmda tadbirkorlikni tashkil etishning ahamiyati va o'ziga xos xususiyatlari, hozirgi kunda turizmda tadbirkorlikni tashkil etishdagi mavjud vaziyat tahlili, bu borada xorijlik va o'zbekistonlik olimlarning fikrlari tahlil qilinib, sohada tadbirkorlikni samarali olib boorish bo'yicha xulosa va takliflar shakllantirilgan.

Kalit so'zlar: turizm, tadbirkorlik, turist, investitsiya, innovatsiya.

Abstract: This article analyzes the importance and features of organizing entrepreneurship in tourism, analyzes the current situation in organizing entrepreneurship in tourism, the opinions of foreign and Uzbek scientists on this matter, and also draws conclusions and proposals for conducting entrepreneurship in the field of tourism.

Key words: tourism, entrepreneurship, tourist, investment, innovation.

Аннотация: В данной статье проанализированы значение и особенности организации предпринимательства в туризме, проведен анализ современной ситуации в организации предпринимательства в туризме, мнения зарубежных и узбекских ученых по этому поводу, а также сформированы выводы и предложения по ведению предпринимательства в сфере туризма.

Ключевые слова: туризм, предпринимательство, турист, инвестиции, инновации.

KIRISH

Bugungi kunda turizm dunyoda eng tez rivojlanib borayotgan va davlatga katta foyda keltiruvchi sohalardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda ham mazkur yo'nalishga alohida e'tibor qaratilib, sayyoohlilik obyektlaridan samarali foydalanish, ko'rsatilayotgan xizmat turlari sifatini oshirish, yurtimizga tashrif buyurayotgan sayyoohlolar oqimini ko'paytirish yuzasidan barcha choralar ko'rilmoxda. Jumladan, O'zbekiston – 2030 strategiya yasining 58-maqсадада bir qator samaradorlik ko'satkichlari keltirilgan^[1]:

- xorijiy turistlar sonini 15 millionga, ichki sayyoohlolar sonini 25 millionga, ziyorat turizmi bo'yicha keladigan turistlar sonini 3 million nafarga oshirish.
- xususiy investitsiyalarni jalb qilish hisobiga respublikada 30 ta yirik turizm klasterlarini tashkil etish, mehmon o'rnlari sonini kamida 2 barobarga oshirish, tog'li hududlarda 25 ta dor yo'llari qurish, turizm mahallalari sonini 175 taga yetkazish.
- turizm xizmatlari eksportini 5 milliard dollarga yetkazish, tibbiyat va ta'lim turizmi eksportini yiliga 1,5 milliard dollarga yetkazish va boshq.

Bu, tabiiyki, yurtimizda ichki va tashqi turizmni rivojlantirish uchun zarur infratuzilmani yaratish va sayyoohlarga xalqaro darajada xizmat ko'rsatishni talab etadi. Shu bilan birga, sohada tadbirkorlik uchun shart-sharoitlarning yaratilganligi ham alohida ahamiyatga ega. Bu borada tadbirkorlik subyektlarining xizmat ko'lami kengaytirib borilmoqda.

Turizmni rivojlantirish bevosita ushbu sohada tadbirkorlikni samarali tashkil etish, yangi turistik mahsulot va xizmatlar ishlab chiqarish, turizm resurslari va boshqa xizmat ko'rsatish omillaridan samarali foydalanish, samarali boshqaruvs usullari, yuqori mahsuldarlikka erishish, mahsulot va xizmatlar sifatini oshirish, ko'rsatilayotgan xizmatlarning to'liqligini ta'minlash kabilalar turizmni rivojlantirishda ijobjiy natijalarga olib keladigan tadbirkorlik jarayonlari bilan bog'liq.

Bu omillar turizmda "tadbirkor" va "tadbirkorlik" tushunchalarining mohiyati va xususiyatlarini keng ko'rib chiqish zaruriyatini keltirib chiqaradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Turizm sohasida tadbirkorlikni yo'naltiruvchi adabiyotlar tarqoq qolmoqda, ammo mavjud adabiyotlar turizm sohasida qiymat yaratishda tadbirkorlikning muhim roli ta'kidlanadi.

Low va MacMillan fikricha, tadbirkorlik iqtisodiyot, sotsiologiya, moliya, tarix, psixologiya va antropologiya kabi turli fanlar tomonidan samarali qo'llaniladi, ularning har biri o'z atamalarida ishlaydi va tegishli konsepsiyanidan foydalanadi [2]. Shane va Venkataraman tadbirkorlikni ilgari mavjud bo'limgan tovarlar va xizmatlar, tashkil etish shakllari, bozorlar, jarayonlar va xom ashylarni kashf qilish, baholash va ilgari surish imkoniyatlardan foydalanish deb ta'riflaydi [3].

Ayrim xorijlik iqtisodchi olimlar tomonidan turizm sohasidagi tadbirkorlik iqtisodiy past rivojlangan hududlarda iqtisodiy rivojlanish strategiyasi sifatida ta'riflanadi [4] va bir qancha davlatlar turizm sohasida, xususan, past rivojlangan hududlarda yangi biznes ochishni qo'llab-quvvatlaydi [5].

I.Tuxliyev jahon mintaqalarida turizm tadbirkorlik sohasi sifatida rivojlanib, aholi bandligi va o'z-o'zini ish bilan ta'minlashni faollashtirish, shahar muhitini yaxshilash, mahalliy hamjamiatning turmush sifati va soliq tushumlarini yaxshilashga xizmat qiladi, deya e'tirof etadi [6]. Shu bilan birga, turizm sohasi iqtisodiyotining drayveri etilib, bu boradagi tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha yetarli shart-sharoitlar yaratilganligini ta'kidlaydi.

Iqtisodchi olim B.Navro'z-Zoda turizm biznesini rivojlantirishda innovatsion klasterlardan foydalanishni tavsuya etgan. Uning fikricha, O'zbekistonda ham turistik xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashgan klasterlarini shakllantirish va rivojlantirishning innovatsion texnologiyasini o'zlashtira olgan taqdirda milliy turistik mahsulotlari bilan jahon turistik xizmatlar bozorida muvaffaqiyatga erishib, mamlakatimizni xalqaro sayyohlik markaziga aylantirish imkon oshadi [7].

Keltirilgan fikrlar o'z yo'nalishi doirasida asosli, deb qarash mumkin va ularning zamirida tadbirkorlik, ya'ni foyda olishga bo'lgan harakatni e'tirof etish lozim.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada iqtisodiy tahlilning analiz va sintez, induksiya va deduksiya, taqqoslama kabi an'anaviy usullardan foydalanildi. Iqtisodchi olimlarning turizmda tadbirkorlikni rivojlantirishga doir ilmiy-amaliy qarashlari tahlil qilindi va natijalari asosida xulosalar shakllantirilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Bugungi kunda iqtisodiy adabiyotlarda "tadbirkor" so'zi ko'plab ta'riflar keltiriladi. Umuman olganda, "tadbirkor" tushunchasi yangi mahsulot yoki tovarlarni ishlab chiqish, yangi g'oyalarni joriy etish, yangi korxonalar tashkil etish, yangi xizmatlar yaratish va norasmiy investitsiyalar kiritishni nazarda tutadi. Shunday qilib, ushbu faoliyatning barchasi tegishli tavakkalchiliklarni qabul qilish va innovatsiyalar va ijodkorlik orqali mahsulotlarni yaratishning yangi usullariga e'tibor qaratish orqali amalga oshiriladi. Tashkiliy nuqtayi nazardan, tadbirkorlik jarayoni iqtisodiy rivojlanish kuchining harakatlantiruvchi kuchi sifatida qabul qilinadi, u sanoat tendensiyalari va o'zgarishlariga moslashish nuqtayi nazaridan tavakkalchilik, innovatsiyalar, ijodkorlik, yangi korxonalarini shakllantirish, boshqaruv va marketingning yangi usullarini qo'llash masalalariga qaratilgan.

Turizmda tadbirkorlik tushunchasi tashkil etish, boshqarish va rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari va tamoyillariga ega. Shuning uchun bu tushunchalarning mohiyatini jadal rivojlanayotgan turizm kontekstida ko'rib chiqish zarur.

Turizmda tadbirkorlik tushunchasi haqida fikr yuritilar ekan, undagi risk haqida gapirmaslikning iloji yo'q. Tadbirkorlikda eng katta risk mavjud resurslarni yo'qotish yoki foyda ololmaslik ehtimolidir. Risklar har qanday tashkilotning moliyaviy holatiga zarar keltirishi va korxonaning butunlay bankrot bo'lismiga olib kelishi mumkin. Ushbu holatlarni inobatga olib korxonalar faoliyat davomida risklarni boshqarish orqali uning xavf darajasini pasaytirishga harakat qiladi.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida xo'jalik faoliyatini amalga oshiruvchi korxonalardan faoliyatning yuqorida keltiligan tamoyillarini o'zgartirishni talab qiladi. Endi har bir bozor munosabatlari subyektining faoliyati qonun doirasida o'z meyorlariga ega bo'ldi. Bir so'z bilan aytganda risk – faoliyat yuritish davomida turli xil omillarning o'zgarishi natijasida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xatar yoki xatarlar majmuasidir. Tashkilotlarda risk hisob xarakteri bo'yicha balans va balansdan tashqari operatsiyalar bo'yicha risklarga bo'linadi.

Tadbirkorning riskni boshqarish doirasidagi faoliyati o'z subyektining daromadligiga tahdid soluvchi risklarning ta'siridan himoya qilishga yo'naltirilgan. Umuman olganda, riskni boshqarish tadbirkorga resurslardan yanada oqilona foydalanish, javobgarlikni taqsimlash, firma faoliyatining natijalarini yaxshilash va riskning ta'siridan xavfsizligini ta'minlash imkonini yaratiladi.

Turizmdagi tadbirkorlik boshqa tarmoqlardagi tadbirkorlik faoliyatidan murakkabligi, o'ziga xosligi bilan sezilarli farq qiladi. Turizmda tadbirkorlik faoliyati tashqi muhit ta'siriga ko'proq "sezgir" bo'lib, turizm faoliyatiga bevosita ta'sir qiluvchi tashqi omillar ro'yxati ancha keng. Tabiiy resurslar, turizm mahsuloti va xizmatlarini ishlab chiqarishning cheklangan omillari, mavsumiylik, turizm mahsulotlarini ishlab chiqarish va iste'mol qilish jarayonlarining uzoqligi, turizm bozorining murakkabligi, xizmat ko'rsatish sifati muammolari, raqobatning kuchayishi, shunga o'xshash turistik mahsulotlarning yetarli darajada ta'minlanishi turizmda tadbirkorlik faoliyatining muvaffaqiyatiga ta'sir qiluvchi omillar qatoriga kiritish mumkin.

Ma'lumki, tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanuvchi shaxslar uchun tashabbuskorlik ayniqsa, muhim xususiyat hisoblanadi. Bu xarakterli xususiyat aholining 5-7% dan ko'p bo'lmagan o'ziga xos in'om, iste'doddor [8]. Turizmda tadbirkorlik jarayonini tahlil qilish shuni ko'rsatadi, turizm sohasida faoliyat yurituvchi tadbirkorlarning asosiy xarakterli xususiyatlari (tavakkalchilik, mijozlarga yo'naltirilganlik, oldindan ko'ra bilish, biznes muhitiga moslashish, innovatsiyalarga moyillik, innovatsiyalar va moliyaviy mustaqillik) ko'p jihatdan xarakterli xususiyatlar bilan boshqa tarmoqlarda ishlayotgan tadbirkorlarga mos keladi [9].

Bizning fikrimizcha, turizm sohasida faoliyat yuritayotgan tadbirkorlar maqsadli auditoriya, ijtimoiy guruuhlar bilan ishlash, jamoatchilik bilan aloqa o'rnatish, muloqot qilish ko'nikmalariga ega bo'lish, muomala va nutq madaniyatini mukammal egallash kabi o'ziga xos xizmat sifatini ta'minlashga e'tibor qaratish maqsadida aniq namoyon etishi kerak. Ushbu xususiyatlarni muhim ahamiyatga ega, chunki turistlarga xizmat ko'rsatish jarayoni bevosita aloqa zonasida sodir bo'ladi, chunki xizmatlarni ishlab chiqarish va iste'mol qilish ajralmasdir. Tadbirkorlarning bu fazilatlari turistik tajribalarni yaratishda asosiy omil bo'lib, ular turistik biznesni muvaffaqiyatli yuritish va korxonaning raqobatbardoshligini oshirish uchun juda muhim hisoblanadi.

Turizm sohasida ishlayotgan tadbirkorlar uchun tezkor boshqaruva qarorlarini qabul qilish va marketing tadqiqotlarini o'tkazish ko'nikmalar ham muhim ahamiyatga ega. Ushbu ko'nikmalar biznesni yuritishga ijobjiy ta'sir ko'rsatadi va biznes natijalarining samaradorligini ta'minlaydi.

Turizmda samarali tadbirkorlik faoliyatining yana bir muhim elementi tadbirkordan g'oyaning mavjudligidir. Tadbirkorlar ish boshlashda duch keladigan asosiy muammolardan biri biznes g'oyasini ishlab chiqishdir.

Albatta, tadbirkorlik faoliyatini boshlash uchun munosib va qulay shart-sharoitlarni aniqlash oson ish emas. G'oyaga ega bo'lish va uni ijodiy rivojlantirish yanada qiyinroq. Eng yaxshi g'oyani ishlab chiqish uchun tadbirkorda intilish bo'lishi kerak.

Bashoratlilik, g'oyalarni rivojlantirish va shakllantirish tadbirkorning eng muhim qobiliyatlarini vazifalaridan biridir. Tadbirkor, ayniqsa, potensial raqobatchilar ko'rmaydigan narsalarni ko'rish qobiliyatiga ega bo'lishi kerak. Boshqalarning muammolarini ko'rayotgan bo'lsa, qobiliyatli tadbirkor muqobil imkoniyatlarni ko'rishi va aniqlashi, ularni baholashi va amalga oshirishi kerak.

Faoliyatning birinchi bosqichi imkoniyatlarni aniqlash va ko'rib chiqish sanaladi. Bundan tashqari, boshqa muammolarni hal qila olish muhim: biznes-rejada belgilangan strategiyaga muvofiq imkoniyatlarni tahlil qilish va baholash, ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va tizimlashtirish, bozorni o'rganish va xavflarni baholash, jamoani shakllantirish strategiyasini amalga oshirishga rag'batlantirish, mahsulot ishlab chiqarish va innovation g'oyalarni joriy etish.

Biznesni shakllantirish va rivojlantirish, iste'mol qiymatini yaratish, iste'molchi turistlarning ehtiyojlarini qondirish hamda maksimal foyda olish uchun muammoni aniqlash, vaziyatni baholash va imkoniyatlarni biznes g'oyaga aylantirishga e'tibor qaratish kerak. Aksariyat odamlar turistlarning ehtiyojlarini qondirish uchun mahsulot va xizmatlarni ishlab chiqishga qodir. Ta'kidlash lozimki, turizm sohasidagi tadbirkorning o'ziga xos xususiyati mahsulot va xizmatlarni iste'mol qilish tendensiylarini oldindan bilish, turizm biznesini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini bashorat qilishdir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shunday qilib, turizm sohasidagi tadbirkorlik qator ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishda, hududlar va butun mamlakatni umumiyo rivojlantirishda muhim omil bo'lmoxda. Tadbirkorlik dinamik va o'ziga xos jarayon bo'lib, u faoliyat yuritadigan tizimli omillarning murakkab va ko'p qirrali majmuidan iborat. Bu jarayonga ijodiy, tashabbuskor va innovatsion yondashuvchi, tavakkalchilik bilan yondashayotgan tadbirkorlarning tadbirkorlik jarayonini rivojlantirishdagi rolini baholash zarur. Tadbirkorlik jarayonining muvaffaqiyatli olib borilishi bevosita tadbirkorlarning shaxsiy fazilatlari, xususiyatlari, ko'nikmalar, innovatsiyalarga moyilligi, innovatsiyalarga bo'lgan munosabati, shuningdek, ular faoliyat ko'rsatayotgan muhit sharoitlariga bog'liq.

Mamlakatimizda turizm sohasini rivojlantirish – turizmni milliy iqtisodiyotning strategik sohasiga aylantirish, turistik xizmatlarni diversifikatsiyalash va sifatini oshirish hamda turistik infratuzilmani, shu jumladan, xorijiy sarmoyalarni jalb qilish hamda samarali reklama, marketing ishlarini olib borish evaziga takomillashtirishni nazarda tutadi.

Biznesni shakllantirish va rivojlantirish, iste'mol qiymatini yaratish, iste'molchi turistlarning ehtiyojlarini qondirish va maksimal foyda olish uchun muammoni aniqlash, vaziyatni baholash hamda imkoniyatlarni biznes g'oyaga aylantirishga e'tibor qaratish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston–2030" strategiyasi to'g'risida"gi PF-158-sonli Farmoni. 2023-yil 11-sentabr. <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>.
2. Low, M. B., & MacMillan, I. C. (1988). Entrepreneurship: Past research and future challenges. *Journal of management*, 14(2), 139-161.
3. Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of management review*, 25(1), 217-226.
4. Jóhannesson, G. T., & Huijbens, E. H. (2010). Tourism in times of crisis: exploring the discourse of tourism development in Iceland. *Current Issues in tourism*, 13(5), 419-434.
5. Solvoll, S., Alsos, G. A., & Bulanova, O. (2015). Tourism entrepreneurship—review and future directions. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 15(sup1), 120-137.
6. Tuxliyev, I. (2024). Yangi O'zbekistonda turizmning drayver sifatida barqaror rivojlanish yo 'nalishlari. //Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot. 2024-yil, yanvar. 1-son. – 710-b.
7. Navruz-Zoda, B.N. (2021) Turizm biznesini tashkil etishning innovatsion klaster modeli. Xizmat ko'rsatish sohasini innovatsion va raqamli iqtisodiyot sharoitida rivojlantirish muammolari. / Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiysi materiallari (I qism). 2021-yil 19-20 fevral kunlari. Samarqand, SamISI. – 80-81 b.
8. Друкер, П. Ф. (1992). Рынок: как выйти в лидеры. Практика и принципы. /Пер с англ. М., СП-Бук Чембер Интернейшнл.
9. McGehee, N. G., & Kim, K. (2004). Motivation for agri-tourism entrepreneurship. *Journal of travel research*, 43(2), 161-170.

Yashi

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

E-mail: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

